

Základní škola a Mateřská škola Katov, příspěvková organizace

Katov 11, 594 55 Dolní Loučky

IČO: 750 21 544

**PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ DĚTÍ
V MŠ Katov**

Vypracovala: Bc. Zita Pavlíčková

Schválila Mgr. Eva Hradilová

PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ DĚTÍ V MŠ Katov

Ochrana před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Důležitým prvkem ochrany před sociálně patologickými jevy je i výchovně vzdělávací působení na děti předškolního věku zaměřené na zdravý způsob života. V rámci školního vzdělávacího programu jsou proto děti nenásilnou formou a přiměřeně k jejich věku a schopnostem pochopit a porozumět dané problematice seznamování s nebezpečím drogové závislosti, alkoholismu, kouření, virtuální závislosti (počítače, televize, video), vandalismu, kriminality a jiných forem násilného chování, a jsou jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu.

V rámci prevence před projevy diskriminace, nepřátelství a násilí provádí pedagogičtí pracovníci mateřské školy monitoring a screening vztahů mezi dětmi ve třídním kolektivu s cílem řešit případné deformující vztahy mezi dětmi již v jejich počátcích a to ve spolupráci se zákonnými zástupci, popřípadě za pomoci školských poradenských zařízení.

Důležitým prvkem v této oblasti je i vytvoření příznivého sociálního klimatu mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a pedagogickými pracovníky a mezi pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci dětí.

Ochrana před šikanou

Informovanost:

Šikanování je jakékoli chování, jehož záměrem je ublížit jedinci, ohrožit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a obvykle opakované užití násilí jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí druhé osobě, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako nápadné přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků (1).

Jedním ze zásadních faktorů v předcházení šikany je informovanost, a to informovanost učitelů, rodičů, ale také dětí.

Vyskytnou-li se v mateřské škole prvky šikany mezi dětmi zvolí pedagogové vhodný způsob nápravy (čerpáno z metodického pokynu MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních):

- ✓ rozhovor s dítětem, které ubližuje; využijeme opatření, která v MŠ fungují, např. srozumitelně dítěti sdělíme, že porušilo stanovená pravidla, jakmile to bude možné, oceníme jeho zlepšení
- ✓ zavedeme ochranný režim oběti, v počátku pro jistotu nastavíme přísnější dozor, v některých komplikovanějších případech oběť a útočníka od sebe oddělíme
- ✓ pracujeme s celou skupinou dětí, využijeme preventivní program, v němž děti získávají žádoucí vzory chování a zároveň se mohou „dotknout“ pocitů toho, komu je ubližováno, zařazujeme činnosti podporující spolupráci, při nichž nejsou vítězové a poražení; využíváme příběhy, pohádky a jejich dramatizace

- ✓ rozhovory s rodiči

Učitelé

Učitelky v mateřské škole se průběžně vzdělávají v oblasti sociálně patologických jevů a jsou připraveny na eventuální přítomnost nežádoucího chování tohoto charakteru u dětí ve třídě. Ohledně chování dětí se průběžně radí mezi sebou, spolupracují s rodiči a cíleně vedou děti ke konstruktivnímu zvládání hněvu a vyjadřování negativních i pozitivních pocitů. Sledují klima třídy a cíleně jej ovlivňují. V případě nežádoucího chování dítěte směřujícího k šikanování mají možnost porady se spolupracujícím odborníkem z poradenského zařízení a řešení situace dle platného Pokynu MŠMT.

Rodiče

Neméně důležitá pro prevenci šikany je spolupráce s rodiči a jejich informovanost. Je třeba mít na zřeteli, že šikana může potkat dítě kterékoli dítě. Rodiče by proto neměli brát na lehkou váhu stížnosti dítěte ve smyslu „všichni se mi smějí“, „všichni mi nadávají“. I kdyby se jednalo o pouhé škádlení dítěte, vždy je nejdůležitější, jak samo dítě tyto reakce okolí prožívá. Chování jiných dětí může být pro některé dítě velmi zraňující a traumatizující, zatímco pro jiné dítě nemusí znamenat větší problém. Je důležité o těchto věcech s dětmi hovořit, vést je k respektu k druhým lidem, k etickým hodnotám a sociálnímu chování, a to slovy i osobním příkladem. Vývoj šikany záleží i na vztazích mezi dětmi. Pokud mají děti přátelské vztahy a neprojevují se agresivně, je pravděpodobné, že se šikana ve třídě neobjeví. Je však důležité, aby učitelé i rodiče děti k postojům tolerance, respektu a snášenlivosti cíleně vedli.

Děti

V rámci vzdělávacího programu v mateřské škole jsou zahrnována témata, která dětem problematiku šikany představují tak, aby pro ně byla srozumitelná. Děti jsou vedeny ke zdravému sebepojetí, ke konstruktivnímu řešení konfliktů, k respektování pravidel, k respektu jednoho k druhému, k vyjadřování emocí či řešení nedorozumění. Učitelky spolu s rodiči vytvářejí podmínky pro zajištění pocitu bezpečí a vedou děti k verbalizaci prožívaného v důvěře a ochotě vycházet si vzájemně vstříc.

V Katově dne 29. 08. 2024

Mgr. Eva Hradilová

Byla jsem seznámena s dokumentem Prevence rizikového chování dětí v MŠ Katov:

[illegible]